

**Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології**

**Національний центр судових експертиз при
Міністерстві юстиції Республіки Молдова
Одеський науково-дослідний інститут судових
експертиз Міністерства юстиції України**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА»

27 листопада 2025 року, місто Одеса

**EXPERT SUPPORT IN THE INVESTIGATION OF
ORGANIZED CRIME:
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND NATIONAL
PRACTICE**

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

27 November 2025

*Odesa
2025*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 9 від 24 листопада 2025 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №9 від 1 грудня 2025 року)*

Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 27 листоп. 2025 р. / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, Д. Колодін, А. Колодіна, Л. Аркуша та ін.]; Нац. ун-т Одеськ. юрид. акад. кафедра криміналістики, суд. експертиз та поліграф.; Нац. центр суд. експерт. при Міністер. юстиц. Респуб. Молдова; Одеськ. Наук.-дослідн. ін-т суд. експер. Міністер. юстиції України. Одеса: НУ «ОЮА», 2025. 450 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика», в якій взяло участь понад 100 науковців і практиків з України та інших держав Європи. Представлено актуальні дослідження обговорень таких наукових і практичних проблем, як: експертне забезпечення протидії окремим видам організованої злочинності; використання спеціальних знань та експертне забезпечення розслідування організованої злочинності в умовах збройного конфлікту; міжнародна співпраця у сфері експертного забезпечення протидії організований злочинності: досвід та практика; інформаційне забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинною діяльністю; інноваційні технології та сучасні методи розслідування у протидії організованій злочинності; кримінально-правові, кримінально-процесуальні та кримінологічні проблеми забезпечення протидії організованій злочинності.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та високий рівень академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2025

© Автори статей, 2025

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 9, November 24, 2025)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 9, December 1, 2025)*

Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 27 November 2025) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, D. Kolodin, A. Kolodina, L. Arkusha et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. Odesa:NU«OLA», 2025. 450 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice», which brought together over 100 scholars and practitioners from Ukraine and other European countries. The materials address urgent scientific and practical issues, such as expert support for combating specific types of organized crime; the use of specialized knowledge and expert support for investigating organized crime during armed conflict; international cooperation in forensic support for combating organized crime; information support for law enforcement in countering organized criminal activity; innovative technologies and modern investigative methods; and criminal law, criminal procedure, and criminological issues in ensuring effective counteraction to organized crime.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions, and strong adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations, and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2025

© Authors of articles, 2025

Олена УСЕНКО

ВИСНОВОК ЗЕМЕЛЬНО-ОЦІНОЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЯК ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ
ЗНАНЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ОБІГУ
ЗЕМЕЛЬ.....126

Євген ХИЖНЯК

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ З ЕКСПЕРТНИМИ ПІД ЧАС
РОЗСЛІДУВАННЯ УМИСНИХ ВБИВСТВ.....131

Тетяна ЧАБАНЕЦЬ, Світлана ТАРАСЮТІНА

СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА У ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ: ОРІЄНТИРИ ТА
ПРАКТИЧНІ ВИКЛИКИ.....134

Антоніна ЧЕРЕМНОВА

РОЛЬ ТА МОЖЛИВОСТІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В МЕХАНІЗМІ РОЗСЛІДУВАННЯ
ЕКОЛОГІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ.....138

Наталія ЧІПКО

ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ШАХРАЙСТВА З
ДОРОГОЦІННИМ КАМІННЯМ ТА МЕТАЛАМИ, ЩО ВЧИНЕНІ ОРГАНІЗОВАНИМИ
ГРУПАМИ.....143

Секція 2

**ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ТА ЕКСПЕРТНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ
ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ.....147**

Дмитро АФОНІН

ОСОБЛИВОСТІ OSINT ДЛЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, УЧИНЕНИХ СУСПІЛЬНО
НЕБЕЗПЕЧНИМИ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ.....147

Анастасія БЕРШАВСЬКА

ДО ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ ОСОБИ-ПОСОБНИКА ДЕРЖАВІ-АГРЕСОРУ.....151

Андрій БІЦЮК

ІДЕНТИФІКАЦІЯ НЕОБҐРУНТОВАНИХ АКТИВІВ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА АНАЛІТИЧНІ
ІНСТРУМЕНТИ.....155

Олександр БУБЛИК, Андрій БУБЛІКОВ

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВОГО ЗВ'ЯЗКУ В КОМПЛЕКСНІЙ
СУДОВІЙ ЕКСПЕРТИЗІ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ЛІФТІВ ТА ЕКСПЕРТИЗІ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....158

Олеся ВАЩУК

АЛГОРИТМ ФІКСАЦІЇ ТА ЕКСПЕРТНОГО АНАЛІЗУ ЦИФРОВИХ КОМУНІКАЦІЙ
ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ ГРУП У МЕСЕНДЖЕРАХ TELEGRAM, WHATSAPP I
SIGNAL.....166

Хижняк Євген

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології
Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8263-0353>
електронна адреса: khyzhniak@onu.edu.ua*

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ З ЕКСПЕРТНИМИ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ УМИСНИХ ВБИВСТВ

У тезах доповіді висвітлено значення взаємодії слідчих, оперативних та експертних підрозділів під час розслідування умисних убивств. Розкрито роль спеціалістів і судових експертиз у встановленні механізму злочину, ідентифікації осіб, зборі та оцінці доказів, що забезпечує повноту та об'єктивність розслідування.

Ключові слова: досудове розслідування, умисні вбивства, взаємодія, слідчий, оперативний працівник, експерт, спеціаліст.

Khyzhniak Yevhen

*Candidate of Law, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations
and Polygraphology
National University «Odesa Law Academy», Odesa, Ukraine*

INTERACTION BETWEEN INVESTIGATIVE AND OPERATIONAL UNITS WITH EXPERTS DURING THE INVESTIGATION OF INTENTIONAL MURDER

The work examines the importance of interaction between investigative, operational and expert units during the investigation of intentional murders. The role of specialists and forensic examinations in establishing the mechanism of the crime, identifying individuals, collecting and evaluating evidence, which ensures the completeness and objectivity of the investigation, is revealed.

Keywords: pre-trial investigation, intentional murders, interaction, investigator, operational officer, expert, specialist.

Важливим тактичним аспектом розслідування умисних вбивств є взаємодія слідчих та оперативних підрозділів правоохоронних органів з експертними. Спеціалісти та експерти є носіями спеціальних знань, які можуть бути визначені як «система професійних або практичних навичок та знань в межах однієї або декількох сфер науки, техніки, ремесл, мистецтва, релігії, психології, якими

володіє обізнана особа в рамках кримінального провадження та застосовує їх для вирішення завдань тактичного чи стратегічного значення» [1, с.34]. Їх залучення дозволяє досягати як тактичних, так і стратегічних цілей. Зокрема, спеціалісти беруть участь у проведенні оглядів, обшуків, слідчих експериментів, відборі зразків для експертиз, а у певних випадках – і під час допитів. При огляді місця події за фактом виявлення трупа чи його частин вони використовують техніко-криміналістичне обладнання: UV-лампи, дактилоскопічні порошки, фото- та відеотехніку, реагенти для виявлення слідів біологічного походження тощо. Завдяки цьому здійснюється виявлення, фіксація та вилучення слідів крові, слини, зброї, волосся, мікрооб'єктів, відбитків рук чи взуття, предметів із можливими біологічними чи хімічними речовинами. Крім того, спеціаліст може консультувати слідчого щодо механізму вчинення злочину, особливостей поведінки учасників події та їх індивідуальних характеристик. Відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, при огляді трупа, у тому числі пов'язаного з ексгумацією, обов'язковою є участь судово-медичного експерта або лікаря. Окрім того, доказове значення мають довідки і висновки спеціалістів з ідентифікації особи, зброї, вибухових пристроїв, наркотичних та психотропних речовин, сильнодіючих лікарських засобів тощо [2].

Важливою в плані якісного та швидкого здійснення розслідування умисних вбивств є можливість застосування спеціалізованої пересувної лабораторії Експертної служби МВС, яка може залучатися до участі у проведенні огляду місця події у кримінальному провадженні за письмовим (як виняток за усним з подальшим оформленням у письмовій формі) клопотанням керівника органу досудового розслідування або особи, що виконує його обов'язки [3].

Особливе місце у взаємодії слідчого та експерта займає проведення експертиз. Висновок експертизи має доказове значення і нерідко є ключовим для кваліфікації діяння. Зокрема, без висновку судово-медичної експертизи щодо насильницького характеру смерті неможливо інкримінувати вчинене за ст. 115 КК України. Саме результати цієї експертизи дозволяють встановити причину смерті, механізм і характер тілесних ушкоджень, час їх нанесення, знаряддя та спосіб вчинення злочину. Крім того, вони допомагають перевіряти свідчення учасників провадження, виявляти ознаки інсценування чи спроби приховування злочину.

У практиці розслідування вбивств проводиться широкий спектр експертиз. Враховуючи слідчу практику, В.В. Кікінчу та К.Г. Мішина звертають увагу на те, що під час розслідування вбивств зазвичай призначається значна кількість експертиз, серед яких: «судово-медична експертиза трупа (судово-гістологічне дослідження, що проводиться в межах основної судово-медичної експертизи); судово-медична експертиза живої особи (як правило підозрюваного); судово-медична експертиза за результатами слідчого експерименту; комплексна медико-криміналістична експертиза, судово-біологічні експертизи (судово-імунологічна, судово-цитологічна); молекулярно-генетична експертиза (експертиза ДНК); судово-психіатрична (судово-психолого-психіатрична) експертиза; судово-

Section 1. Expert provision of counteraction against certain types of organized crime

наркологічна експертиза; судово-дактилоскопічна експертиза; судово-трасологічна експертиза (слідів ніг, слідів транспортних засобів, цілого за частинами); експертиза волокон і волокнистих матеріалів; судово-криміналістична експертиза холодної зброї» [4, с. 50]. Їх вид та обсяг залежать від виявлених слідів, речових доказів та інших матеріальних об'єктів. При цьому прийняття рішення про своєчасність та вид проведення конкретної судової експертизи безпосередньо залежить від налагодження якісної комунікації між слідчим, працівником оперативного підрозділу та експертом. Останній надає слідчому консультації та поради щодо можливості проведення тієї чи іншої судової експертизи, орієнтовний перелік конкретних запитань, які можуть бути винесені на експертне дослідження, а також роз'яснює необхідність направлення до експертної установи конкретних види об'єктів (зразків) та їх особливості. Відповідно слідчий та оперативний працівник забезпечують можливість та результативність проведення певної судової експертизи за рахунок збирання зазначених експертом об'єктів (зразків).

Перелік використаних джерел:

1. Гресь Ю.О., Чумак С.П., Холод О.В. Щодо деяких особливостей сучасного розуміння сутності та форм використання спеціальних знань у кримінальному провадженні. *Юридичний вісник*. 2023. № 4. С. 29-37.
2. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо оптимізації діяльності спеціалістів у кримінальному провадженні: Закон України від 9 жовтня 2024 року № 4009-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n958>
3. Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: Наказ Міністерства Внутрішніх справ України від 3 листопада 2015 № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#n14>
4. Кікінчук В.В., Мішина К.Г. Особливості використання спеціальних знань під час розслідування вбивств, учинених засудженими в місцях позбавлення волі. *Право і безпека*. 2022. № 1 (84). С. 47-55.